

Göteborgs
Stad

Göteborg och Mölndals Stad

säkerhetsordning för

spårvägsbana

Kapitel 9 Bestämmelser om Kompetens och utbildning

Reglerande styrande dokument

Policy
Riktlinje
► Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: Förvaltningsdirektören	Gäller för: Internt/Externt	Diarienummer: 05686/22	Dokumentansvarig: Tjänsteperson Spårinnehavare
Dokumentsort: Styrande	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad: 2023-01-01	

Innehåll

Introduktion	4
Godkännande och kontroll av yrkeskunnande och hälsotillstånd	4
Ansökan om godkännande	4
Kontroll och godkännande av yrkeskunnande	4
Behörighetsbevis	5
Anläggnings specifika Utbildningar	8
Anmälan	12
Examination	12

Introduktion

Stadsmiljöförvaltning har upprättat bestämmelser i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om yrkeskunnande vid tunnelbana och spårväg (TSFS 2017:64) om hur Stadsmiljöförvaltning tillhandahåller utbildning samt upprätthåller och kontrollerar kompetens för personal som arbetar med spårvägsbanan.

Entreprenörer, leverantörer eller annan typ av personal (Entreprenörer) till Stadsmiljöförvaltning som utför arbete inom eller i anslutning till spårvägsbanan är skyldig att följa spårvägsbanans SÄO och organisera sitt säkerhetsarbete i enlighet med de säkerhetsbestämmelser som fastställs i SÄO.

Godkännande och kontroll av yrkeskunnande och hälsotillstånd

Ansökan om godkännande

Personal som ska utföra arbetsuppgifter med krav på yrkeskunnande och hälsotillstånd (sökande) ska godkännas av stadsmiljöförvaltning innan sådana arbetsuppgifter får utföras.

Ansökan om godkännande skickas till tjänsteperson spårinnehavare på stadsmiljöförvaltningen.

Samtliga krav på yrkeskunnande och hälsotillstånd ska intygas med hjälp av skriftlig dokumentation. Med skriftlig dokumentation avses kursintyg, diplom, certifikat, hälsointyg eller annat liknande intyg. Stadsmiljöförvaltning förbehåller sig rätten att avgöra vad som anses som godkänt intyg.

Vid osäkerhet ska sökande rådgöra med tjänsteperson spårinnehavare om underlag motsvarar krav på intyg.

Kontroll och godkännande av yrkeskunnande

Tjänsteperson spårinnehavare ansvarar för att kontrollera och godkänna sökande yrkeskunnande och hälsotillstånd i alla fall är inte hälsotillstånd aktuellt utan endast yrkeskunnande.

Kontroll ska utföras på ett opartiskt sätt mot de krav på yrkeskunnande som specificeras i (SÄO-KAP-4) samt mot de hälsobestämmelser som specificeras i (SÄO-KAP-8).

När Stadsmiljöförvaltning finner det nödvändigt ska Stadsmiljöförvaltning äga rätt att komplettera ansökan med referenstagning från personer som har god kännedom om den sökande eller dess referensuppdrag för att säkerställa att sökande uppfyller fastställda behörigheter.

Stadsmiljöförvaltning kan även välja att komplettera ansökan med en intervju av sökande om stadsmiljöförvaltning finner det värdefullt.

Efter genomförd kontroll ansvarar tjänsteperson spårinnehavare för att meddela om sökande är godkänd eller fått avslag. Genomförd kontroll tillsammans med resultatet ska dokumenteras och lagras hos stadsmiljöförvaltningen.

Stadsmiljöförvaltning äger rätt att återkalla godkännande och/eller behörigheter om det påvisas att berörd personal inte uppfyller fastställda krav yrkeskunnande eller hälsotillstånd.

Personal ska vid begäran av stadsmiljöförvaltning kunna påvisa att behörighetskrav enligt (SÄO-KAP-4) uppfylls även efter erhållet godkännande.

Behörighetsbevis

För vissa roller utfärdar stadsmiljöförvaltning behörighetsbevis efter godkänd kontroll så att personal kan intyga att man innehar nödvändigt yrkeskunnande och hälsotillstånd. Stadsmiljöförvaltning utfärdar behörigheter för de roller som listas i tabell 1.

En behörighet kan utfärdas med begränsningar eller villkor där sådana begränsningar och/eller villkor ska vara dokumenterade och framgå av behörighetsbeviset.

Personal ska söka nytt behörighetsbevis när personal byter arbetsgivare, vid förändringar av behörigheten eller om giltighetstiden gått ut.

I samband med förnyelse av behörighetsbevis ska personal intyga att den utfört arbetsuppgifter i den omfattning som krävs enligt tabell 1. Om krav på utövning inte uppfylls så är det underlag för att inte förnya behörighetsbeviset.

Efter giltighetstiden behöver eventuella repetitionsutbildningar som anges under utbildningsplanen repeteras i syfte till att upprätthålla behörighetsbeviset.

Stadsmiljöförvaltning äger rätt att kontrollera att fastställda krav fortsatt uppfylls och att övriga krav efterlevs under hela behörighetstiden.

Samtlig personal med säkerhetstjänst ska uppfylla hälsokrav enligt Transportstyrelsens föreskrift TSFS 2019:113. Intyg på att hälsokraven uppfylls ska skickas till Stadsmiljöförvaltning senast i samband med att behörigheten ska utfärdas.

Tabell 1 Behörigheter

Behörighet	Beskrivning
B	Säkerhetsman
<i>Utbildning</i>	B-körkort
	Grundutbildning i Säkerhetstjänst
<i>Giltighetstid</i>	24 månader efter datum för godkännande av kravställd utbildning.
<i>Krav på utövning</i>	Nej
<i>Hälsokrav</i>	Ja, enligt SÄO kapitel 8
A	Säkerhetsledare
<i>Utbildning</i>	B-körkort
	Grundutbildning i Säkerhetstjänst
	Vidareutbildning som säkerhetsledare
<i>Giltighetstid</i>	24 månader efter datum för godkännande av kravställd utbildning.
<i>Krav på utövning</i>	Nej
<i>Hälsokrav</i>	Ja, enligt SÄO kapitel 8
C	Bevakare
<i>Utbildning</i>	B-körkort
	Grundutbildning i Säkerhetstjänst
	Vidareutbildning som bevakare
<i>Giltighetstid</i>	24 månader efter datum för godkännande av kravställd utbildning.
<i>Krav på utövning</i>	Ja, minst 4 timmar per halvår
<i>Hälsokrav</i>	Ja, enligt SÄO kapitel 8
E	Observatör
<i>Utbildning</i>	B-körkort
	Grundutbildning i Säkerhetstjänst
	Vidareutbildning som observatör
<i>Giltighetstid</i>	24 månader efter datum för godkännande av kravställd utbildning.
<i>Krav på utövning</i>	Ja, minst 4 timmar per halvår
<i>Hälsokrav</i>	Ja, enligt SÄO kapitel 8

D	Fordonsförare av spårgående arbetsfordon
<i>Utbildning</i>	B-körkort
	Grundutbildning i Säkerhetstjänst
	Vidareutbildning som fordonsförare av spårgående arbetsfordon
	Handhavandeintyg på berört arbetsfordon
<i>Giltighetstid</i>	24 månader efter datum för godkännande av kravställd utbildning.
<i>Krav på utövning</i>	Ja, minst 16 timmar per år
<i>Hälsokrav</i>	Ja, enligt SÄO kapitel 8
F	Fordonsförare av spårgående arbetsfordon på avstängt spår
<i>Utbildning</i>	Specialutbildning för spårgående arbetsfordon på avstängt spår
	Handhavandeintyg på berört arbetsfordon
<i>Giltighetstid</i>	6 månader efter datum för godkännande av kravställd utbildning.
<i>Krav på utövning</i>	Nej
<i>Hälsokrav</i>	Ja, enligt SÄO kapitel 8
G	Vistas i spår
<i>Utbildning</i>	Efter bedömning av Tjänsteperson Spårinnehavare
<i>Giltighetstid</i>	3 år
<i>Krav på utövning</i>	Nej
<i>Hälsokrav</i>	Nej
S	Special
<i>Utbildning</i>	Efter bedömning av Tjänsteperson Spårinnehavare
<i>Giltighetstid</i>	Efter bedömning av Tjänsteperson Spårinnehavare
<i>Krav på utövning</i>	Efter bedömning av Tjänsteperson Spårinnehavare
<i>Hälsokrav</i>	Efter bedömning av Tjänsteperson Spårinnehavare

Anläggnings specifika Utbildningar

Som komplement till allmänt tillgängliga utbildningar tillhandahåller stadsmiljöförvaltning anläggnings specifika utbildningar (Utbildning) för att säkerställa att personal har nödvändig teoretisk och praktisk kunskap om spårbanan.

Tjänsteperson spårinnehavare är utbildningsansvarig för utbildningarna och ansvarar för att utse och godkänna instruktörer och handledare som ska genomföra utbildningarna.

Tjänsteperson spårinnehavare ansvarar även för att kursplaner och kursmaterial är godkända och uppdaterade.

För varje specifik utbildning finns en fastställt specifik utbildningsplan som specificerar kursmål, norm tid, förkunskaper, examination samt krav på repetitionsutbildning.

Se tabell 2.

Tabell 2 Utbildningar

Grundutbildning i säkerhetstjänst	
<i>Kursmål</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Grundläggande kunskap i lagar, förordningar och föreskrifter som gäller vid arbete i spårvägsbanan. • Grundläggande kunskap i Trafiksäkerhetsinstruktionen för spårvägsbanan i Göteborg och Mölndal • Kunskap i signalinstruktion så som tecken, tavlor och skyltar • Kunskap i att på ett säkerhetsmässigt betryggande sätt kunna kommunicera och samverka med Trafikledning, Säkerhetsledare, Arbetslag eller annan part i samband med arbete i spårvägsbanan. • Kunskap i att vidta de åtgärder som krävs vid händelse av olycka eller andra trafikstörningar i samband med arbete i spårvägsbanan. • Kunskap i begrepp och rutiner som används i samband med arbete i spårvägsbanan. • Kunskap i hur ett arbete organiseras och utförs i spårvägsbanan • Grundläggande kunskap i elsäkerhet för att kunna utföra arbete i spårvägsbanan • Grundläggande kunskap om skyltar, tillstånd och trafikanordningsplaner
<i>Normtid:</i>	20 timmar (varav 20 timmar teori)
<i>Förkunskaper</i>	Nej
<i>Examination</i>	Skriftligt prov, minst 80% rätt svar ger godkännande. Generell bedömning på lämplighet ska beaktas.
<i>Krav på repetition</i>	Repetition ska utföras var 24:e månad
Vidareutbildning till säkerhetsledare	
<i>Kursmål</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Grundläggande kunskap i att utforma trafikanordningsplaner för spår och gator • Grundläggande kunskap i att organisera arbete i trafikerat och avstängt spår
<i>Normtid:</i>	12 timmar (varav 20 timmar teori)
<i>Förkunskaper</i>	Godkänd Grundutbildning i Säkerhetstjänst
<i>Examination</i>	Skriftligt prov, minst 80% rätt svar ger godkännande. Generell bedömning på lämplighet ska beaktas.
<i>Krav på repetition</i>	Repetition ska utföras var 24:e månad genom att repetera grundutbildningen

Vidareutbildning till Fordonsförare av spårgående arbetsfordon

<i>Kursmål</i>	<ul style="list-style-type: none">• Grundläggande kunskaper om regler för Spårvagnsförare och körning på spårvagnsbanan.• Kunskaper om regler i depåområden och arbetsfordon• Praktik genom övningskörning inom spårvägsbanan med befintlig trafik tillsammans med instruktör
<i>Normtid:</i>	20 timmar (varav 16 timmar teori)
<i>Förkunskaper</i>	Godkänd Grundutbildning i Säkerhetstjänst
<i>Examination</i>	Skriftligt prov, minst 80% rätt svar ger godkännande. Generell bedömning på lämplighet ska beaktas.
<i>Krav på repetition</i>	Repetition ska utföras var 24:e månad

Vidareutbildning till bevakare

<i>Kursmål</i>	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan påvisa ett godkänt arbete genom att praktiskt arbeta som bevakare under överseende av instruktör.• Eleven kan påvisa ett godkänt arbete genom att praktiskt arbeta som observatör under överseende av instruktör.
<i>Normtid:</i>	4 timmar (varav 4 timmar praktik)
<i>Förkunskaper</i>	Godkänd Grundutbildning i Säkerhetstjänst
<i>Examination</i>	Bedömning av instruktör som noterar utfall på praktikplan.
<i>Krav på repetition</i>	Repetition ska utföras var 24:e månad genom att repetera grundutbildningen

Vidareutbildning till observatör

<i>Kursmål</i>	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kan påvisa ett godkänt arbete genom att praktiskt arbeta som observatör under överseende av instruktör.
<i>Normtid:</i>	2 timmar (varav 2 timmar praktik)
<i>Förkunskaper</i>	Godkänd Grundutbildning i Säkerhetstjänst
<i>Examination</i>	Bedömning av instruktör som noterar utfall på praktikplan.
<i>Krav på repetition</i>	Repetition ska utföras var 24:e månad genom att repetera grundutbildningen

Specialutbildning till Fordonsförare av spårgående arbetsfordon på avstängt spår

<i>Kursmål</i>	<ul style="list-style-type: none">• Grundläggande kunskap i lagar, förordningar och föreskrifter som gäller vid arbete i spårvägsbanan.• Grundläggande kunskap om kapitel 2 Signalinstruktion samt utvalda delar av kapitel 3 Spårvagnsförare i Trafiksäkerhetsinstruktionen• Kunskap vad avstängt spår innebär enligt Trafiksäkerhetsinstruktionen• Grundläggande kunskap om tillstånd och trafikanordningsplaner
<i>Normtid:</i>	4 timmar (varav 4 timmar praktik)
<i>Förkunskaper</i>	Nej
<i>Examination</i>	Skriftligt prov, minst 80% rätt svar ger godkännande. Generell bedömning på lämplighet ska beaktas.
<i>Krav på repetition</i>	Nej

Specialutbildning för att få vistas i spår

<i>Kursmål</i>	<ul style="list-style-type: none">• Grundläggande kunskap i att på ett säkerhetsmässigt och betryggande sätt kunna kommunicera och samverka med Trafikledning.• Grundläggande kunskap i elsäkerhet för att kunna vistas i spårvägsbanan• Kunskap i att vidta de åtgärder som krävs vid händelse av olycka inom spårvägsbanan.• Grundläggande kunskap i hur man agerar inom spårvägsbanan och på ett entreprenadområde
<i>Normtid:</i>	4 timmar (varav 4 timmar teori)
<i>Förkunskaper</i>	Nej
<i>Examination</i>	Bedömning av instruktör
<i>Krav på repetition</i>	2h var 3:e år

Utbildning Trafikreglerare spår

<i>Kursmål</i>	<ul style="list-style-type: none">• Goda kunskaper i att granska TA-plan spår.• Goda kunskaper i Starttillståndprocess spår• Goda kunskaper i Starttillståndprocess spår• Grundläggande kunskaper i att bedöma risker ur en trafiksäkerhetssynpunkt
<i>Utbildning</i>	Riskhantering <i>Intern utbildning</i> SÄO-utbildning <i>Intern utbildning</i> Genomgång hantering av Nystart, TA-plan och Artvis med handledare (Checklista)
<i>Förkunskaper</i>	Godkänd utbildad Säkerhetsledare
<i>Examination</i>	Bedömning av tjänsteperson spårinnehavare
<i>Krav på repetition</i>	Nej

Utbildning kontrollant i spår

<i>Kursmål</i>	<ul style="list-style-type: none">• Goda kunskaper i bestämmelser i TRI kapitel 7• Goda kunskaper i SÄO kapitel 14• Goda kunskaper i kommunikation• Goda kunskaper i att tyda TA-plan
<i>Förkunskaper</i>	Godkänd utbildad säkerhetsledare
<i>Erfarenhet</i>	5 års erfarenhet av arbete av i spår eller motsvarade som bedömds likvärdigt
<i>Examination</i>	Bedömning av tjänsteperson spårinnehavare
<i>Krav på repetition</i>	Kontrollant ska genomföra minst 5 registrerade kontroller var 12:e mån samt genomföra en repetitionsutbildning för säkerhetsledare var 12:e mån

Anmälan

Personal som önskar genomföra en utbildning ska lämna in en anmälan enligt rutin som beskrivs i kapitel 13IA i Teknisk Handbok (TH).

Entreprenör ansvarar för att personal som anmäls för till utbildning uppfyller kravställda förkunskaper samt anses lämplig för den roll eller funktion som utbildningen avser.

Examination

Examinering består av ett teoretiskt prov som kompletteras i vissa kurser med praktik. För vissa kurser består examineringen av en bedömning av instruktören utan teoretisk eller praktiskt prov.

Det teoretiska provet är skriftligt och består antingen av flervalsfrågor med ett rätt alternativ eller av frågor med öppna svar. Kravet för godkänt prov anges i kursplanen för berörd utbildning. Efter genomfört prov sker en genomgång av samtliga frågor och svar. Ej godkända kursdeltagare ges möjlighet till ett nytt prov tidigast en vecka efter genomfört prov där det nya provet ska innehålla delvis nya eller omformulerade frågor.

I samband med en praktisk examination ska tillhörande praktikplan dokumenteras av ansvarig instruktör. Praktikplanen finns bilagt med berörd kursplan.

Examinationer av genomförd utbildning görs av ansvarig instruktör.

Utöver resultat från det teoretiska provet och eventuell praktik görs en sammanvägd bedömning av värderingar, attityden och beteenden hos kursdeltagaren. Finns tveksamheter om en kursdeltagares motivation tas en diskussion med aktuell kursdeltagare innan kursen slutförs. Personer som vid denna diskussion anses omotiverade och olämpliga att inneha säkerhetstjänst får inte slutföra kursen och instruktören har befogenheter att avbryta kursen för den berörda kursdeltagaren.

Efter genomförd utbildning med godkänt resultat upprättas kursintyg på genomförd kurs.

När en kursdeltagare avser att ansöka om en behörighet för roll med arbetsuppgifter av betydelse för säkerheten direkt anslutande till utbildningstillfället bistår instruktören att handlägga ansökan.